

KOEBONT

Ledenblad Nederlandse Melkveehouders Vakbond

Opnieuw starten met
weidegang

3+4

NMV tegen onbetaalde
bovenwettelijke maat-
regelen (persbericht)

6

Internetconsultatie open-
baar: Zesde actiepro-
gramma nitraatrichtlijn

10

Politiek bestuurder in de spotlight

Wij spraken voor u met: **Tjeerd de Groot**.

Sinds maart 2017 landbouwwoordvoerder in de Tweede Kamer voor D66, voormalig NZO directeur, en daarnaast veel werkervaring in diverse functies die verwant zijn aan landbouw(beleid) op het ministerie.

Waarom bent u de politiek in gegaan?

"De reden hiertoe is dat ik de politiek erg vast vond zitten in een polariserend debat. Hierin heeft ieder zijn eigen gelijk. Aan de ene kant zie je partijen die traditiegetrouw dicht bij landbouw staan. Zij communiceren over 'de beste boeren in de wereld'. Daarin hebben ze gelijk. Aan de andere kant van de zaal zitten de partijen die zeggen: 'We hebben ook wel de grootste problemen die betrekking hebben op de landbouw'. Daarin hebben ze ook gelijk. Beide partijen kunnen dit onderbouwen. Maar boeren hebben er zelf helemaal niets aan, dat ieder zijn eigen gelijk heeft. We moeten samen, echt mét elkaar, kijken waar we naar toe willen. Duurzaam in alle opzichten, zowel economisch als op een toekomstbestendige wijze van landbouw bedrijven. Ik heb daar wel ideeën over en wil kijken of ik een brug kan gaan slaan tussen die partijen. Dat klinkt eenvoudiger dan het is. Daarom is het zo belangrijk om ook de steun van de boeren te krijgen. Het is hun bedrijf, hun inkomen en hun toekomst. Ik probeer vanuit de praktijk de problemen te inventariseren waar boeren die werken met het idee van kringlooplandbouw tegenaan lopen, zodat we die problemen in de politiek op kunnen lossen".

Wat zijn volgens u momenteel de grootste problemen in de melkveehouderij?

'Het verdienmodel sluit in mijn ogen onvoldoende aan bij de noodzaak om goed voor je land en de biodiversiteit op je bedrijf te blijven zorgen. Produceren door vooral te sturen op de kostprijs en alsmaar het verhogen van efficiency staat

daar haaks op. Wanneer een Chinees op Schiphol aankomt wordt hij daar in het Chinees begroet op een prachtige plaat van Friesland Campina. Hierop zie je oud grasland, een hoge waterstand, een ouderwetse molen en een gezinsbedrijf afgebeeld. Blijkbaar is dat geld waard. Daar moeten we iets mee. Het plaatje moet echter wel blijven kloppen'.

Wat zou een goed plan van aanpak zijn om deze problematiek te lijf te gaan?

'De meeste boeren worden nu gedwongen om in te spelen op de uitdaging van de markt. Concreet betekent dat, productieverhoging en intensivering. Veelal gaat dit ten koste van het landschap en de biodiversiteit, terwijl dat juist een onderdeel van het verdienmodel is: Het mooie weidse landschap, met haar slootjes, oud grasland en weidevogels, dat maakt Nederland. Efficiency en schaalvergroting staat op gespannen voet met die karakteristieke kenmerken.

Deze karakteristieke kenmerken moeten zich vertalen in een meerwaardeproduct, dat je voor meer geld kunt vermarkten. Zodat je niet persé met een hogere productie je kostprijs hoeft te drukken. Er is vijf keer zoveel ruimte wanneer je gaat denken vanuit de opbrengst in plaats vanuit de kostprijs. Maar blijf je de kostprijs als uitgangspunt houden dan houdt dit in de praktijk in dat de boeren zichzelf kleine marges gunnen. Denken vanuit opbrengstperspectief opent veel mogelijkheden, dat realiseren veel boeren zich nog niet. Dit vereist wel de bereidheid om de hoeveelheid melk die je produceert daarop af te stemmen, alsmede de wijze van productie daarop af te stemmen. Dat kan alleen samen met je melkverwerker, je coöperatie. Alles hangt met elkaar samen, ook dat is een soort kringloop. De enige manier om dit te realiseren is met elkaar. Daarvoor moeten we samen, met de gehele sector en aanverwante partijen, tot een gedegen visie komen'.

Hoe ziet u de toekomst van de melkveehouderij?

'Ik ben optimistisch over de toekomst van de melkveehouderij. We staan wel op een tweekoppig punt. Gaan we door met de ingeslagen weg van efficiency of gaan we ons werkelijk onderscheiden op de markt, ook in de primaire sector. Dit laatste zou betekenen dat je primaire bedrijf onderdeel is van je product. Naast de melk die je produceert zijn ook je land, je gezinsbedrijf, het gras en de weidevogels allemaal onderdeel van de authenticiteit van je product. Nu is de melkveehouderij in tegenstelling tot de intensieve veehouderij nog zichtbaar, maar het gaat verder dan koeien in de wei. Er is de afgelopen tijd meer bewustwording gekomen voor de bodem, maar er wordt niet écht iets mee gedaan. Het moet meer zijn dan imago, het gaat

erom of je nu echt goed voor je land wilt zorgen, voor de biodiversiteit zowel óp als onder de bodem'.

Waar moet de NMV zich als belangenbehartiger volgens u op gaan richten?

'Zorg dat je in de coöperatiebesturen ook het gesprek aangaat, om samen een visie uit te rollen voor de gehele keten. Zorg dat er daar ook gesproken wordt over hoe je het bedrijf aan je kinderen over wilt laten. Jullie hebben destijds een punt gehad met melkquota, dat moet ik eerlijk bekennen, maar NMV kwam met de oplossing de markt af te willen scherpen. Dat was geen echte oplossing, dat ging veel te ver voor de positie waarin de melkveehouderij op dat punt al ontwikkeld was. Dat was niet realistisch. De oplossing zou wel gezocht kunnen worden door binnen coöperaties afstemming te zoeken in hoeveel melk je nodig hebt om aan je strategie van melk van meerwaarde te kunnen voldoen. Waar ter wereld je die melk vervolgens verkoopt maakt niet uit, als er maar geld verdiend wordt'.

Welke vraag zou u aan de volgende bestuurder willen stellen?

'Ik ben benieuwd naar hoe mijn collega Jaco Geurts denkt over mijn idee van kringlooplandbouw'.

Welke boodschap wilt u meegeven aan de leden van de NMV?

'Ga met elkaar kijken wat je op je bedrijf zou kunnen verbeteren in je volledige kringloop. De kringloopwijzer, zoals hij nu is, betekent alleen maar op efficiency sturen. Iedereen wil zoveel mogelijk li-

ters per kilogram fosfaat produceren. Wat je werkelijk moet doen is eens goed kijken naar hoe gezond is mijn bodem, hoe gezond voer ik mijn koeien. Gezondheid is belangrijker dan een hoge productie. Mais is bijvoorbeeld goed voor de productie, maar hoort het echt bij de koe, of in het Nederlandse landschap? Blijf jezelf de vraag stellen of het echt past. Zorgt dit voor betere mest? Ik zeg niet wat je moet doen, maar blijf wel kritisch naar je bedrijf kijken. Mest, bodem en de gewassen zijn stuk voor stuk belangrijke elementen op je bedrijf. Moet je, je dan vooral gaan richten op een hoge productie per koe? Of moeten we ons gaan richten op de hele kringloop en wat daarvoor uiteindelijk het beste is? De kringloop is breder dan efficiency in de Kringloopwijzer. Ik hoop dat we daar met elkaar aandacht voor krijgen'.

NMV op Twitter

Jaco Geurts@JacoGeurts

Wens #CDA: een minister LNV komt uit. Ik zie uit naar de samenwerking met minister Carola Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Tjeerd de Groot@TjeerdD66

Minister Kamp zegt toe #Kringlopen mee te nemen in de op te stellen bodemstrategie #kringlooplandbouw @MinisterieEZ

